

Poslovni principi

za zaposlene u METRO Cash & Carry

compliance.

SADRŽAJ

Uvod	03
A Poslovni principi	04
1 Izbegavanje i rešavanje sukoba interesa	06
2 Nuđenje i davanje beneficija	08
3 Zahtevanje i prihvatanje beneficija	10
4 Primereno korišćenje informacija kompanije	12
5 Poštovanje antimonopolskog zakona	14
6 Raznolikost, jednaka mogućnost i tolerancija – Bez diskriminacije	16
7 Poštovanje pravičnih uslova zapošljavanja	18
8 Poštovanje zakona i pravila kompanije	20
B Poštovanje poslovnih principa	22

Poštovane kolege,

Primereno ponašanje kada je reč o poslovanju, transparentnosti pravila kompanije i poštovanju zakona i naših internih smernica od sve je veće važnosti današnjim kompanijama. Pošto poslovni svet potresaju ozbiljni slučajevi korupcije, prevare i kršenja odredbi o zabrani monopola, društvo, politika i zakoni hitno pozivaju na poštovanje zakona i integritet.

Mi u METRO Cash & Carry čvrsto verujemo da ovo nisu samo fraze, već ključni faktori za uspešno poslovanje i održivi rad naše kompanije. Naše poslovne aktivnosti podležu mnogo-brojnim različitim nacionalnim i međunarodnim zakonima i propisima, kao i internim pravilima i standardima ponašanja. Ukoliko ih bilo ko od nas prekrši, to može ozbiljno narušiti ugled METRO Cash & Carry i ugroziti razvoj našeg poslovanja. Potrebno je da svi budemo svesni toga i da nastojimo da poštujemo kako zakone tako i poslovnu politiku naše kompanije. Zbog toga se poštovanje pravila nalazi na samom vrhu naših prioriteta.

Šta poštovanje pravila znači u našem svakodnevnom poslovnom životu? Ponekad je teško prepoznati i izvršiti obaveze koje proizlaze iz zakona, propisa i politike. Da bismo vas pravilno usmerili, odredili smo grupu poslovnih principa čiji je zadatak da budu prve praktične smernice za poštovanje pravila. Naš cilj je da objasnimo osnovne dužnosti koje proizilaze iz zakona, propisa i standarda ponašanja kako bismo sprečili kršenje propisa.

Nadalje, cilj nam je da vam damo smernice u slučajevima u kojima niste sigurni kako treba da postupite i da vas upoznamo sa kakvim potencijalnim povredama pravila možete biti suočeni-čak i nenamerno. U takvim slučajevima svi mi obavezni smo da zatražimo savet od svog nadređenog. Osim toga, lokalni compliance officer, kao i pravno odeljenje, zaduženi su za nadgledanje i upravljanje pitanjima koja se tiču poštovanja pravila unutar naše organizacije. Naša ključna poruka vama jeste:

Ako ne znate kako bi trebalo da postupate, molimo vas da pitate!

Poslovni principi nisu naš cilj sami po sebi. Trebalо bi da daju početni impuls i da vas podstaknu da o svojim poslovnim potrebama kontinuirano razmišljate imajući na umu primereno ponašanje. Ono što je važno jeste to da svi mi te principe treba da primenjujemo i u praksi! Naša će zajednička nastojanja istinski pomoći da zadržimo naš pozitivan imidž i reputaciju i od METRO Cash & Carry napravimo kompaniju za koju je dobro raditi i sa kojom je zadovoljstvo poslovati.

Srdačan pozdrav,

Frans W. H. Muller
Generalni direktor

Andre Grewe
Direktor za korporativni „Compliance“

smernice?

Sledeći poslovni principi trebalo bi da posluže kao praktične smernice za poštovanje pravila, a sto tako i kao standardi ponašanja. Poslovni principi su namerno sažeti, njihova namena nije da propisu specifično ponašanje za sve zamislive situacije koje se mogu dogoditi tokom vašeg rada u METRO Cash & Carry. Od vas se traži proaktivnost u dobijanju pojašnjenja relevantnih propisa. Ako niste sigurni da li je neki oblik ponašanja primeren, zatražite savet. Ako imate pitanja, nemojte oklevati i kontaktirajte sa svojim nadređenim, vašim compliance officerom ili sa pravnim odeljenjem. Kontakt podaci su dati na strani 23.

Svaki poslovni princip ilustrovan je sa nekoliko primera. Ovi primeri treba da ilustruju kontekst u kojem postoji verovatnoća da će doći do scenarija koji je relevantan za tematiku kojom se bave poslovni principi i način na koji bi uopšteno trebalo da se reaguje u takvoj situaciji. Primeri nisu opširni i prilično su pojednostavljeni. U stvarnim slučajevima, u obzir treba uzeti sve relevantne okolnosti. Obojeni simboli za evaluaciju koji su korišćeni u primerima imaju sledeća značenja u vezi sa opisanim ponašanjem:

■ Vaše ponašanje je primereno.

■ Vaše ponašanje je pod znakom pitanja. Da li je vaše ponašanje primereno ili ne, može zavisiti od dodatnih okolnosti. Zatražite savet.

■ Vaše ponašanje apsolutno je neprimereno. Nemojte postupati na ovaj način.

integritet?

1.3 Primeri

■ Želite da zainteresujete rođaka ili prijatelja za neko radno mesto u jednoj od kompanija koje su članice METRO Grupe.

■ Želite da u ime METRO Cash & Carry stupite u poslovnu transakciju sa drugom kompanijom, u kojoj vi ili vaš prijatelj imate finansijski interes.

■ Želite da kupite akcije jednog od manjih dobavljača METRO Grupe sa kojim ste saradivali tokom vašeg zaposlenja.

■ Želite da radite kod dobavljača ili konkurenta METRO Cash & Carry istovremeno zadržavajući svoj posao u METRO-u.

1.1 Poslovni princip

Izbegavajte bilo kakav sukob između vaših ličnih interesa i interesa METRO Cash & Carry. Kada je reč o poslovnim odnosima sa trećom stranom, relevantnim se smatraju jedino objektivni kriterijumi. Izbegavajte čak i da ostavite utisak da postoji neki sukob interesa.

Ako ste svesni da ste u sukobu interesa ili niste sigurni da li sukob interesa postoji ili bi mogao nastati, obratite se svom nadređenom, compliance officeru, ili pravnom odeljenju i utvrdite koji je primeren način ponašanja.

1.2. Zbog čega je potrebno da poštujete ovaj poslovni princip?

Sukobi interesa mogu prouzrokovati finansijske gubitke i narušavanje ugleda METRO Cash & Carry. Osim toga, sukobi interesa mogu imati negativan uticaj na radnu okolinu jer bi vaše kolege mogle pomisliti da nije ni poštено ni primereno ako im se učini da svoj lični interes stavlja na prvo mesto. Korišćenje ovih poslovnih principa moglo bi da predstavlja i povredu vašeg ugovora o radu.

uticaj?

2.3 Primeri

■ Želite da pozovete radnika druge kompanije na ručak, koji će platiti po prosečnoj ceni, posle uspešno sklopljenog posla.

■ Želite da zahvalite radniku druge kompanije na dobroj saradnji i da mu date reklamne poklone male vrednosti u ime METRO Cash & Carry.

■ Neposredno pre početka novogodišnje sezone, dolazi do zastoja u isporuci najtraženijih proizvoda. Želite da pozovete zaposlenog kod dobavljača na ručak ili večeru kako biste razgovarali o isporuci i uprkos zastoju u isporuci.

■ Želite da pozovete nekoliko zaposlenih koji rade kod našeg dobavljača da zajedno prisustvujete futbalskoj utakmici i to u VIP loži, kako biste sa njima razgovarali o mogućnosti preferencijalne isporuke veoma traženog proizvoda a za koji postoji zastoj u isporuci. Vaše kolege su vam rekle da je to prihvatljivo imajući u vidu da

2.1 Poslovni princip

Zaposleni u METRO Cash & Carry nemaju pravo da nude niti da daju lične beneficije (npr. poklone) nijednom zaposlenom u drugoj kompaniji, kao ni trećoj strani a u vezi sa posloom. Ova zabrana važi i onda kada bi predmetna treća strana donela istu odluku čak i bez dobijanja bilo kakvih beneficija. Izbegavajte i da ostavite utisak kako imate namjeru da utičete na ponašanje treće strane neprimerenim sredstvima.

Jedini izuzeci su:

- simbolični pokloni i pokloni male vrednosti u posebnim prilikama ili reklamni pokloni ili pokloni koji su opravdani i primereni u određenom slučaju, pri čemu su zabranjene gotovinske isplate ili slične beneficije (npr. bonovi za benzin ili telefonske kartice);
- pozivi na poslovni ručak ili poslovnu večeru u razumnoj meri.

Ako niste sigurni da li je neki oblik ponašanja zabranjen, obratite se svom nadređenom, *compliance officeru*, ili pravnom odeljenju i utvrđite koji je primeren način ponašanja. Ako imate bilo kakvih sumnji, nemojte nuditi niti davati beneficije trećoj strani.

2.2 Zbog čega je potrebno da poštujete ovaj poslovni princip?

Nepoštovanje ovog poslovnog principa može kao rezultat imati kršenje propisa o sprečavanju korupcije, može naneti finansijske gubitke i narušiti ugled METRO Cash & Carry. Još jedna posledica nepoštovanja ovih poslovnih principa moglo bi biti podnošenje krivične prijave. Krivična prijava može se podići ne samo onda kada se beneficije daju predstavnicima državnih organa, već i kada se beneficije daju poslovnom partneru.

su takvi dogadjaji najprimereniji za neformalne razgovore na datu temu.

■ Redovno odlazite na ručak sa predstavnikom Ministarstva zdravlja radi poboljšanja saradnje i spremni ste da redovno snosite troškove ručka.

■ Želite da pozovete zaposlenog u državnom organu nadležnom za građevinske poslove, na večeru u skup restoran radi razgovora na temu ubrzogn rešavanja zahteva za izdavanje gradjevinske dozvole. Takvo ponašanje je zabra-

njeno domaćim propisima ali je ustaljeno "u praksi".

skromnost?

3.3 Primeri

■ Želite da prihvate poziv na dobar ručak, prosečne cene, na koji vas je pozvao zaposleni druge kompanije nakon uspešno završenog posla.

■ Želite da prihvate reklamni poklon male vrednosti od zaposlenog druge kompanije koji vam se zahvaljuje na dobroj saradnji.

■ Dobavljač vas poziva da posetite njegov pogon, uključujući i prateći program, a vi biste želeli da prihvate ovaj poziv.

■ Zaposleni druge kompanije vas poziva da prisustujete godišnjem skupu poslovnih partnera te kompanije i želi da plati troškove smeštaja i avio prevoza. Želite da prihvate ovaj poziv ali biste radile da platite troškove smeštaja i prevoza sami.

3.1 Poslovni princip

Zaposleni u METRO Cash & Carry nemaju pravo da od bilo kojeg zaposlenog u drugoj kompaniji, niti od trećeg lica zahtevaju ili prihvate lične beneficije (npr. poklone) a u vezi sa poslom. Ova zabrana važi i onda kada bi predmetna treća strana donela istu odluku čak i bez zahtevanja odnosno prihvatanja bilo kakvih beneficija. Izbegavajte i da ostavite utisak kako imate nameru da utičete na ponašanje treće strane neprimerenim sredstvima. Ova zabrana se bez izuzetka odnosi na zahtevanje beneficija.

Jedini izuzeci u pogledu prihvatanja beneficija su:

- simbolični pokloni i pokloni male vrednosti u posebnim prilikama ili reklamni pokloni ili pokloni koji su opravdani i primereni u određenom slučaju, pri čemu su zabranjene gotovinske isplate ili slične beneficije (npr. bonovi za benzin ili telefonske kartice);
- pozivi na poslovni ručak ili poslovnu večeru u razumnoj meri.

Ako niste sigurni da li je neki oblik ponašanja zabranjen, obratite se svom nadređenom, *compliance officeru*, ili pravnom odeljenju i utvrđite koji je primeren način ponašanja. Ako imate bilo kakvih sumnji, nemojte zahtevati niti prihvativati beneficije od trećih lica.

3.2 Zbog čega je potrebno da poštujete ovaj poslovni princip?

Nepoštovanje ovog poslovnog principa može kao rezultat imati kršenje propisa o sprečavanju korupcije, može naneti finansijske gubitke i narušiti ugled METRO Cash & Carry. Dodatno, povreda ovog principa može dovesti do iznudjivanja od strane trećih lica. Još važnije, posledica nepoštovanja ovog Poslovnog principa moglo bi dovesti i do podnošenje krivične prijave, bez obzira da li ste izričito zahtevali ili "samo" prihvatali beneficiju.

■ Primili ste veliku novogodišnju korpu kao poklon od predstavnika druge kompanije. Pošto bi se prema domaćim običajima odbijanje smatralo vrlo nepristojnim, želeli biste da je zadržite.

■ Poslovni partner vas poziva na sastanak i želi da platiti vaše putne i hotelske troškove. Hteli biste da prihvate njegovu ponudu.

■ Odgovorni ste za dodelu građevinskog ugovora za koji je ponudu dalo nekoliko izvođača radova. Jedan izvođač nudi da izvrši sve popravke u vašoj kući uokolju prihvativite njegovu ponudu. Ugovor planirate da dodelite tom izvođaču pod njegovim uslovima.

■ Želite da organizujete interni događaj (npr. novogodišnja zabava) za METRO Cash & Carry. Zamolićete dobavljača da bude sponzor proslave.

poverljivost?

4.3 Primeri

■ U toku pauze za ručak, želite da razmenite podatke o svom poslu sa vašim kolegama u kantini, ne otkrivajući pri tom nikakve poverljive informacije.

■ Želite da pričate svojoj porodici o planovima Metro Cash & Carry da svoje poslovanje proširi na neku državu. Metro Cash & Carry je ove informacije prethodno objavio kroz saopštenje za medije. Otkrivanje nameravate da strogo ograničite na sadržaj saopštenja i ne otkrivate

nikakve dodatne informacije koje su vam poznate.

■ Prijateljima želite da detaljno opišete svoj sva-kodnevni posao. Nameravate da namerno izostavite imena klijenata, dobavljača proizvoda itd. kako ne biste otkrili nikakve informacije.

4.1 Poslovni princip

Zaposlenom u kompaniji METRO Cash & Carry, osim ako nije ovlašćen za takvo posupanje, zabranjeno je da otkriva poverljive informacije ili poverljivu dokumentaciju treće strani, kao i da omogući eksterni pristup takvim informacijama ili dokumentacijom dok je zaposlen ili kada to više nije zaposlen. Sva pitanja predstavnika medija, analitičara ili treće strane treba da prosledite nadležnom odeljenju ili odeljenju za odnose sa javnošću. Na takva pitanja ne smete samostalno da odgovarate u ime kompanije METRO Cash & Carry.

Jedini izuzeci su:

- ako ste izričito ovlašćeni za saopštavanje predmetne informacije ili dokumentacije;
- ako je METRO Cash & Carry ranije već objavio predmetne informacije ili dokumentaciju;
- ako je predmetne informacije ili dokumentaciju već objavila treća strana, ali jedino u meri u kojoj je sadržaj takve publikacije javno potvrdio METRO Cash & Carry.

Često je teško odrediti da li je neka informacija ili dokumentacija poverljiva. U takvima slučajevima, kao i svaki put kad niste sigurni, kontaktirajte sa svojim nadređenim, *compliance officerom*, ili sa odeljenjem za odnose sa javnošću i utvrđite poželjan način postupanja. Ako imate ikakvih sumnji, ne otkrivajte informacije ili dokumentaciju.

4.2 Zbog čega je potrebno da poštujete ovaj poslovni princip?

Nepoštovanje ovog poslovnog principa može METRO Cash & Carry dovesti u konkurentno nepovoljan položaj i tako se mogu prekršiti pravila o korišćenju privilegovanih informacija. U mnogim zemljama, zloupotreba privilegovanih informacija strogo je sankcionisana (novčanim kaznama, kaznom zatvora, oduzimanjem dozvole za rad itd.).

■ Dobrog prijatelja smatrate svojim najboljim savetnikom i u pogledu privatnih i u pogledu poslovnih pitanja. Sigurni ste da vaš prijatelj neće otkriti informacije treće strani, ako to od njega zatražite. Zanima vas njegovo

mišljenje o poslovnim problemima u vašem odeljenju.

■ Upravo se spremate na godišnji odmor. Da bi vaše kolege imale pristup podacima o tekućim projektima, nameravate da svoju lozinku otkrijete svim kolegama u odeljenju.

■ Učešnik ste stroga poverljivih ugovornih pregovora u drugom gradu. Uveče parkirate automobil na javnom parkingu i u prtljažniku automobila preko noći ostavljate važne dokumente.

jednakost?

5.3 Primeri

■ Radi istraživanja tržišta, želite da pripremite pregled cena koje konkurenți naplaćuju za neki proizvod. Relevantne cene nalazite na veb stranicama konkurenčije.

■ Učestvujete na poslovnoj konferenciji i imate priliku da upoznate konkurențe. Na konferenciji sa konkurenćima želite da razgovarate o "temama od zajedničkog interesa".

■ Sprovodite istraživanje tržišta kako biste preciznije procenili tržište na kojem Metro Cash & Carry posluje i sakupljate podatke o konkurenčiji. U tu svrhu u radnjama konkurenčije želite da obavite testiranja.

■ Sa konkurențom želite da razmenite informacije o odnosima sa kupcima, o cenama i budućim promenama cena.

5.1 Poslovni princip

Pridržavajte se antimonopolskih zakona. Zaposleni u METRO Cash & Carry ne smeju zaključivati protivzakonite ugovore, npr. dogovore o fiksiranju cena, tržišnom udelu, podeli regionalnih tržišta ili određivanju cena. Sa konkurentima ne raspravljajte ni o kakvim poverljivim ili pravno zaštićenim informacijama. Nipošto ne smete koristiti poverljive informacije o konkurentima, niti takve informacije smete otkriti trećoj strani.

Antimonopolski zakoni su vrlo strogi, sa izrazitim razlikama među državama, a zabrane su podložne brojnim izuzecima. Reč je o vrlo složenoj materiji. Ako niste sigurni da li je neki oblik ponašanja u skladu sa ovim principom poslovanja, kontaktirajte sa svojim nadređenim, *compliance officerom*, ili sa pravnim odeljenjem i utvrđite dalji smer delovanja. Ako niste sigurni da li svojim ponašanjem kršite merodavne antimonopolske zakone, nemojte se ponašati na taj način.

5.2 Zbog čega je potrebno da poštujete ovaj poslovni princip?

Nepoštovanje ovog poslovnog principa za rezultat može imati kršenje antimonopolskih zakona, nametanje novčanih kazni i druge finansijske gubitke, kao i narušavanje ugleda METRO Cash & Carry. Još jedna posledica nepoštovanja ovog poslovnog principa je moguće podnošenje krivične prijave protiv vas.

- Sa konkurentom planirate da sklopite neformalan usmeni dogovor na osnovu kojeg bi obe strane morale da održe određeni nivo cena, kako bi onemogućile da treća strana obori cenu.

favorizovanje?

6.3 Primeri

■ Odbili ste kandidata koji se prijavio za radno mesto na Odeljenju sveže hrane, koji je na razgovor za posao došao vrlo neuredan, prljavih ruku i sa mrljama na košulji.

■ Muškarca, šefa odeljenja, vrlo privlači mlada, dinamična koleginica. Kako bi sa njom provodo više vremena, poziva mladu koleginicu na sastanke o kadrovskim pitanjima koji se održavaju kvartalno. Pošto ovi sastanci traju i po nekoliko sati, uglavnom se održavaju u kancelariji šefa, ali ponekad i u

restoranima van radnog mesta. Mlada koleginica ne deli entuzijazam svog kolege i izbegava sve njegove direktnе i indirektnе ponude da se bolje upoznaju.

■ Upravni odbor traži sekretaricu. U lokalnim dnevnim novinama objavljuje se sledeći oglas: "Upravni odbor traži iskusnu sekretaricu, po mogućnosti staru 30–40 godina. Dobar izgled važan."

6.1 Poslovni princip

METRO Cash & Carry insistira na raznovrsnosti, jednakoj mogućnosti i toleranciji. Stoga je potrebno izbegavati bilo kakvo direktno ili indirektno diskriminatoryno ponašanje, a posebno diskriminaciju na osnovu rase, etničkog porekla, religije i uverenja, invaliditeta, starosti, seksualne orientacije i pola. Osim toga, zabranjene su sve vrste uz nemiravanja, a naročito mobing i seksualno uz nemiravanje.

Ovaj poslovni princip trebalo bi da se primjenjuje između rukovodioca i zaposlenih, da bi se zaštitili kako rukovodioci tako i radnici. Treba ga primenjivati i između zaposlenih na istom nivou. Primjenjuje se i na treću stranu, npr. kupce, privremeno zaposlene itd.

Ako se susretnete sa diskriminacijom ili uz nemiravanjem, molimo vas da se obratite svom nadređenom, compliance officeru ili pravnom odeljenju za pomoć.

6.2 Zbog čega je potrebno da poštujete ovaj poslovni princip?

Različitost naših zaposlenih jedna je od naših najvećih prednosti. Zaposleni dobijaju unapređenje na osnovu njihovih sposobnosti i učinka. Jedni prema drugima smo otvoreni i tolerantni. Kao poslodavac koji se zalaže za jednakе mogućnosti, svim sadašnjim i potencijalnim zaposlenima dajemo jednakе šanse, bez obzira na njihov pol, starost, rasu, etničko poreklo, seksualnu orientaciju, invaliditet, religiju ili uverenja. Nepoštovanje ovog poslovног principа ujedno može predstavljati i kršenje međunarodnih direktiva o nediskriminaciji (npr. direktive EU), kao i nacionalnih zakona protiv diskriminacije.

poverenje?

7.3 Primeri

■ Izvršavate svoje obaveze koje proizlaze iz propisa o predstavniku zaposlenih u skladu sa domaćim propisima.

■ Nameravate da iz znatiželje pitate kolegu da li je član sindikata.

■ Rukovodilac u toku razgovora za posao pita kandidata da li je član sindikata.

■ Direktor jednostrano smanjuje plate zaposlenih da bi ispunio ciljeve kompanije.

7.1 Poslovni princip

METRO Cash & Carry insistira na pravičnim uslovima zapošljavanja širom sveta i priznaje pravo zaposlenih na organizovanje u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima. Pridržavamo se svih merodavnih zakona o radu i zapošljavanju. Kompanije METRO Cash & Carry i METRO Grupa poštuju pravo zaposlenih na kolektivno pregovaranje u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima.

7.2 Zbog čega je potrebno da poštujete ovaj poslovni princip?

Pravični uslovi zapošljavanja i pravo zaposlenih da se organizuju u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima deo su korporativnog identiteta METRO Cash & Carry. Oni predstavljaju glavni preduslov prilikom angažovanja i motivisanja zaposlenih i doprinose održivom poslovnom uspehu METRO Cash & Carry.

- Rukovodilac diskriminiše jednog od svojih radnika jer zaposleni, protivno praksi odeljenja, želi da iskoristi ceo godišnji odmor.

odgovornost?

8.3 Primeri

■ Za vreme sastanka, shvatate da će on trajati duže nego što ste očekivali i da morate otkazati lekarski pregled. Hteli biste da doktora pozovete sa telefona iz svoje kancelarije.

■ Radite na kasi u radnji. Tinejdžer za kojeg niste sigurni koliko ima godina, na traku stavlja artikle koje želi da kupi – čips i viski. Pristajete da mu prodate te artikle.

■ Radite u računovodstvu i dobijate uputstva da isplatite dobavljača na osnovu ugovora o kupovini. Iznos planirate da prikažete u knigmama kao operativni trošak. Međutim, kupljena roba bi možda trebalo da se prikaže kao osnovno sredstvo.

■ Radite na projektu svog odeljenja koji zahteva mnogo vremena pa želite da vaši zaposleni rade nekoliko nedelja prekovremeno.

8.1 Poslovni princip

Navedeni poslovni principi ne mogu služiti i njihova namena nije da služe kao detaljan kodeks ponašanja koji pokriva sve zamislive scenarije do kojih može doći tokom vašeg rada u METRO Cash & Carry. Umesto toga, njihova namera je da posluže kao praktične smernice za posebno relevantne i važne situacije. Uprkos tome, kao radnik METRO Cash & Carry, obavezni ste da radite potpuno u skladu sa odgovarajućim zakonima i pravilima kompanije. Poštovanje odovaračih zakona važnije je od postupanja u skladu sa suprotnim uputstvima nadređenih.

Stoga morate da se upoznate sa zakonima, propisima i drugim pravnim odredbama i smernicama koji su relevantni za vaše područje odgovornosti. Pošto se zakoni na nekim područjima brzo menjaju, trebalo bi da se kontinuirano informišete o svim promenama na za vas relevantnim područjima zakona.

Često je teško razumeti zakone, propise itd. Osim toga, često je potrebno pridržavati se zakona i propisa različitih država. Stoga nije uvek jednostavno odrediti da li je određeni oblik ponašanja u svakom pogledu usklađen sa relevantnim zakonima. Ako niste sigurni da li je neki oblik ponašanja u skladu sa ovim poslovnim principom, obratite se svom nadređenom, *compliance officeru*, ili pravnom odeljenju i utvrđite koji je postupak ispravan. Ako niste sigurni da li je vaše ponašanje usklađeno sa odgovarajućim zakonima i smernicama kompanije, nemojte se ponašati na taj način.

8.2 Zbog čega je potrebno da poštujete ovaj poslovni princip?

Nepoštovanje ovog poslovnog principa može dovesti do finansijskih gubitaka i narušavanja ugleda METRO Cash & Carry. Čak i sam utisak da je došlo do kršenja zakona može uticati na javno mnjenje i npr. uzrokovati negativne promene u ponašanju naših kupaca i akcionara. Osim toga, nepoštovanje ovog poslovnog principa može kao rezultat imati podnošenje zahteva za naknadu štete i podnošenje krivične prijave protiv vas лично.

■ Planirate da proslavite rođendan sa svojim kolegama. Preko troškovnog centra svog odeljenja naručujete posluženje. Kao razlog okupljanja navodite sastanak povodom nekog pitanja na kojem radite zajedno sa nekim od pozvanih kolega.

■ Primetili ste da kolega iz odeljenja nabavke ima najnoviji model nekog uređaja pa ga molite da vam taj uređaj nabavi od dobavljača po nabavnoj ceni.

■ Treba da utovarite kamion. Kutije na nekim paletama su nepravilno složene. Mogle bi da se sruše, što bi dovelo do oštećenja velike količine robe. Svejedno utovarujete palete.

■ Prilikom obeležavanja voća, primetili ste etiketu sa pogrešnom zemljom porekla. Pošto je voće već pušteno u prodaju, stavljanje novih etiketa ne čini vam se logičnim.

podrška?

Kontakti

■ METRO Group helpline

Compliance savetnik
Schlüterstrasse 1, 40235 Düsseldorf
Telefon: +49 (0) 211 698 07 13
Faks: +49 (0) 211 698 07 14
Email: compliance@metro-group.com

■ METRO Cash & Carry International

Direktor za korporativni "compliance"
Metro-Strasse 1, 40235 Düsseldorf
Telefon: +49 (0) 211 969 1111
Faks: +49 (0) 211 969 490 1111
Email: compliance@metro-cc.com

POŠTOVANJE POSLOVNIH PRINCIPA

Kako bi se izbegao negativan uticaj na METRO Cash & Carry, svi zaposleni u METRO Cash & Carry obavezni su da se pridržavaju poslovnih principa. Neke od mogućih važnih posledica su finansijski gubici za kompaniju, narušavanje ugleda kompanije, povreda propisa te pokretanje krivičnih postupaka, povreda ugovora o radu, već su izložene u kontekstu pojedinih poslovnih principa. Osim njih, zaposleni koji izvrše povredu Poslovnih principa mogu biti podvrgnuti disciplinskim merama, upozorenjima, zahtevom za odštetu ili otkazu ugovora o radu.

Možda ćete povremeno imati pitanja o poslovnim principima. METRO Cash & Carry ne očekuje od vas da samostalno odlučujete o primerenom ponašanju u bilo kojoj situaciji samo na osnovu Poslovnih principa. Međutim, METRO Cash & Carry očekuje da ako niste sigurni kako treba da se ponašate u određenoj poslovnoj situaciji, zatražite savet. U tom slučaju trebalo bi da se obratite svom nadređenom, *compliance officeru*, ili pravnom odeljenju. Ako vam oni ne pomognu da razrešite svoju dilemu ili ako iz drugih razloga niste u mogućnosti da porazgovarate o tome sa gore spomenutim osobama, možete da pozovete – ako želite i anonimno – telefon za pomoć METRO Grupe ili MCCI *compliance* direktora za praćenje korporativnog poštovanja zakonitosti.

Ako mislite da bi vaše dosadašnje ili buduće ponašanje moglo imati izrazito negativan uticaj na METRO Cash & Carry ili ako niste sigurni da li postoji mogućnost da ono ima izrazito negativan uticaj na METRO Cash & Carry, dužni ste da slučaj prijavite vašem nadređenom, *compliance officeru*, pravnom odeljenju ili da pozovete telefon za pomoć.

Ukoliko imate bilo kakva opšta pitanja ili predloge o programu koji se tiče primerenog ponašanja zaposlenih i poštovanja Poslovnih principa, обратите се ваšем *compliance officer-u* или *compliance officer-u* METRO Cash & Carry International (Direktoru za korporativni "compliance").

Svaki rukovodilac mora da se pobrine da njegovi zaposleni upoznaju, razumeju i da se pridržavaju Poslovnih principa. Telefon za pomoć i *compliance officer* – i METRO Cash & Carry na raspolaganju su svim rukovodicima.

METRO je razvio program obuke koji se odnosi na primereno ponašanje zaposlenih i poštovanje Poslovnih principa. Pozivamo sve zaposlene u METRO Cash & Carry da iskoriste mogućnosti obuke koje se nude na njihovom radnom mestu.

■ METRO Cash & Carry Srbija

Compliance Officer za METRO Cash & Carry d.o.o. Beograd

Autoput za Novi Sad 120, 11080 Beograd

Telefon: 011 3777 300

Faks: 011 3777 534

Email: compliance@metro-cc.co.yu

METRO

Cash & Carry